

Heldu den matxinada

Batzorde ikusezina

Heldu den matxinada

Itzulpena

Oier Gonzalez Bilbatua

Zigor Garro Perez

LEHEN EDIZIOA

L'insurrection qui vient.

La Fabrique, Paris, 2007

TXALAPARTAREN LEHENENGO EDIZIOA
Tafalla, 2011ko urria

© Txalapartak EDIZIO HONENA

© Oier Gonzalez Bilbatuak

Zigor Garro Perezek

ITZULPENARENA

EDITORIAL TXALAPARTA E.M.L.

San Isidro, 35-1B

78. Posta kutxa

31300 Tafalla NAFARROA

Tel. 948 70 39 34

Fax 948 70 40 72

txalaparta@txalaparta.com

www.txalaparta.com

AZALA ETA BILDUMAREN DISEINUA

Esteban Montorio

HIRUGARREN ORRIKO IRUDIA

Oier Gonzalez Bilbatua

MAKETAZIOA

Monti

INPRIMAKETA

RGM

Igeltzera poligonoa, 1 bis, A1 pab.

48610 Urduliz - Bizkaia

ISBN

978-84-8136-625-9

LEGE GORDAILUA

Bl. 2.734-11

HITZAURREA

2005EKO URRIAN, PARIS INGURUETAKO Clichy-sous-Bois auzunean, polizia segika zuten bi gazte hil ziren elektrokutatuta. Ustekabeko heriotzak, bazter-auzoekiko politika jakin baten enegarren albo-biktimak, sutan jarri zituen frantziar bazter-auzoak –*banlieu* ezagunak–. Aurrekaririk gabeko oldarraldi hark sekulako zalaparta eragin zuen Frantzian.

Gertakizun horixe dauka abiapuntu *Heldu den matxinadak*. Auto pribatuak nahiz eraikin administratiboak amorrazio ezezagunez kiskaltzen aritu ziren gazteek paradigma moduko bat osatzen dute, liburu hau sinatzen duen «batzorde ikusezin» misteriotsuarentzat. Izan ere, «alferrik da aldarrikapen edo mezu jakinik gabeko oldar mehatxagarri hark azaleratu zituen ebidentzia pila estaltzen ahalegintzea, hain zuzen, politikari

ez, baizik eta politikoei ezaxola. Itsua behar du *politikaren* ukazio irmo horren izaera politiko garbi-garbia ikusten ez duenak; itsua, edo zeharo ezjakina, hogeita hamar urteotako gazte mugimendu autonomoei dagokienez behintzat».

Askotxo irudituko zaio irakurleari, lehen begiratu batean, egun gutxitako kale-istilu xumeoi paradigma iriztea. Normala da. Jakin behar da, ordea, Frantzian, auzo txiroetako biztanleen «integrazioa» egitura politiko osoa kolokan jartzen duten arazotako bat dela. Baina ez gara ur horietan sartuko. Egungo egoera sozialaren erakusle soil gisa hartuta ere, derrigorrezkoa da galdera: zer ari da gertatzen? Horra, gutxieneko intuizio eta sentikortasuna galdu ez dugunok gure buruari egunero egiten diogun galdera: zer kristo ari zaio gertatzen mundu honi?

Txileko gobernu sozialdemokratak soldaduak bidaltzen ditu lurrikarak deuseztatutako eremuetara, ez kaltetuei laguntzera, baizik dendak olde gosetietatik babestera. Bitartean, interes pribatuen harrapaketa aurrean beren lurren defentsan ari diren indigena maputxeei Pinocheten lege antiterrorista aplikatzen die, ekintzaile anarkistei bezalaxe. Negozioak agintzen du mundu osoan, gudaz konkistatzen dira merkatu berriak, eta salbuespen legediz mantendu. Nonahi. Israelek gizadiak inoiz ezagutu duen kontzentrazio esparru handiena bilakatu du Palestina, es-

painiar ereduari inspiratuz besteak beste. Espainiako Estatua eredu baita gizarte zibila inpunitate osoz jazartzeari dagokionez, sekula inork egin ez duena egiten *ausartzeari* dagokionez. Honez-keron, horrorearen mugak susmatu ere ez ditugu egiten.

Politikaren molde burges klasikoen agorpena gertatu dela edonon dago agerian. Demokraziarenak egin du. Botere ekonomikoak gainerako botere guztiak bahitu ditu: legegilea, exekutiboa, judiziala, mediatikoa. Herritarren botere instituzional erreala hezurretan geratzeraino argaldu da, ihartuta, ezereztatua. Herri-kontrol orotatik kanpo eratutako nazioz gaindiko erabakiguneez gobernatzen dute mundua, aberatsen nahierara egin eta deseginez, eraiki eta suntsituz, bere garro hiltzaileak planeta osora hedatuz.

Nahiago genuke hala ez izatea, itxaropenari eutsi nahiko genioke, sinetsi gure askatasunaren prezioa ez dela kartzela, heriotza eta oinazetan neurtzen. Irtenbide zibilizatu bat nahiko genuke, irtenbide sozial bat: kapitalismoa erregulatu, birmoldatu, tasa sozial hainbat behartu, boterea instituzioen bidez demokratizatu, humanizatu. Baina, bai zera!

Gero eta nekezago suertatzen da demokrazia neoliberaletan oposizioaz hitz egitea. Demokrazia esaten dioten antzerki makabro honetan, opo-

sizio homologatuak aktore nagusiari erreplika besterik ez dio egiten. Ikuskizun negargarri, izugarri mediokre eta gustu txarrekoa bihurtu dute sistema parlamentarioa. «Neoliberalismo garailearen sudur faltsua» da Daniel Bensaïdentzat demokrazia, eta Giorgio Agambenentzat, «salbuespen egoera permanentearen itxura faltsua». European, gaur, une honetantxe, oposizio erreala terrorismoztat jotzen da. Azken urteotan zizak bezala ugaldutuz diren legedi antiterroristek zedarritzen dute oposizio errealari ekiteko geratzen zaion zirrikitu gero eta txikiagoa. Euskaldunok puska bat badakigu horretaz.

Mundua hondamendirantz doa, eta saiakera honen egileen ustetan, kontua ez hondamendia geraraztea, baizik eta bizkortzea, hondamendia-
ren ahalmena profitatzea, hondamendia eragin dutenak eta beren sistema ordezkatzeko zerotik hasiz, guztia berregiteko. Eta horretarako, iraultzaren molde agortuak ere alboratu behar dira, bereziki erakundeak. Izan ere, «antolatzea ez da ezintasunari egitura bat ematea». Are gutxiago gizartearen beraren gaitzak erreproduzitzen dituen egitura bat. Ur tanta batek bere bihotzean ozeano guztiak gordetzen dituen bezala, zeinahi ekinbidek, zeinahi moldek bere baitan darama azken helburua.

Gisa berean, sistema hau ezin izanen litzateke inongo irtenbidez erditu. Kasu iruzurrei. Batik bat, ekologiaren iruzurrari, kapitalismo berdeari. Sinetsarazi nahiko ligukete hondamendia eragin dutenak soluzioak pentsatzeko gauza direla, konfiantzarako tarte bat badagoela, eurak ere jabetu direla akatsez, urontzi berean gaudela denok, helburu berak ditugula. Baina ez. Ez dago konpromiso posiblerik. Ukoak erabatekoa behar du.

Hauxe da irakurleak saio honetan aurkituko duena: sistema menperatzailearen uko erabatekoa, sakona, xeheki eta estilo dotore batez arrazoi-tua. Ez dezala inork pentsa hala moduzko eskuorri bat daukanik begi aurrean. Ez eta ezeren tesi definitiboa, edota mundu petral honen metafora totala ere. Hipotesi bat dela esan genezake, munduaren irakurketa filosofiko, politiko, teoriko, praktikoa, argi, ikonoklasta, heterodoxo eta gaurkotu bat, handikeriarik gabe baina eutsiezineko pasio kutsagarri batez idatzia.

Aldi berean, basakeriaren areagotzeari eta politikaren amaierari buruzko diskurtso errotik ezkor nahiz zinikoki buruargi ohikoekin hausten duen lana da hau. Analisi bakoitzaren baitan, ekintzari heltzeko perspektiba bat zabaltzen digu. Zer egin gaur, denbora presente honetan, egoera zehatz honetan. Nola borrokatu. Testu honek afera politikoa ekintzari lotuta irudikatzen baitu, zutabe be-

rrietan oinarrituta betiere: auto-antolakuntza, koordinakunderik gabeko koordinazio askea, eraginkorra, eta guztiaren bihotzean, Komunaren ideia.

«Errealitate partisoaren oinarrizko unitatea da Komuna»: egungo gizartearen antipodetan legokeen antolamendu unitate basikoa. Egungo gizartea: diziplina, kontrola, ordena, obediencia, azpiratze otzana, doi-doi neurtua, arbitrarioa, burugabea, neurotikoa, zoroa, atzeraezina, erabatekoa. Hondamendi gobernagaitza. Izan ere, nola gobernatu hirurogei milioi bizilaguneko herrialde bat? Eta hiru milioikoa? Ba ote dago autogobernuaz besteko gobernu zuzen posiblerik? Eta, ba ote dago sistemari oposizio efektiboa egiteko modu hoberik, gobernatzeko beste modu batzuk gaurgero jorratzea baino? Ezin ote gara *de facto* gobernaezin bilakatu? Horretarako deia da *Heldu den matxinada*, hain zuzen, Foucaultek *erabilgaitasun boluntarioa* deitzen zuena jorratzeko deia.

Komunak? –harrituko da bat baino gehiago—. Zer txantxa klase da hori? Bazter ditzala aurreiritziak, ez da-eta txantxa bat. 2008ko azaroan, frantziar poliziaren interbentzio taldeek Tarnac izeneko herrixkan zegoen komuna autogestionatu bati eraso zioten goizeko ordu txikitán, eta zortzi gazte atxilotu zituzten. SNCFren aurkako

hainbat sabotaje ekintza leporatu, eta inolako frogarik gabe kartzelatu zituzten, «terroristak» zirelakoan. Akusazioa justifikatzeko, euren bizi-moduaren xehetasunak eman zituzten, gauza arras susmagarriak: komuna moduko bat osatzen zuten Frantziako ipurtzuloan –Tarnacen!–, azenarioak landatzen zituzten, herra zieten telefono mugikorrei, halako edo holako manifestazioetan parte hartu zuten... Hitz batean, sistema-ren morrontzatik libre-edo bizi ziren, eta horrek, terroristak zirela frogatzeaz gain, kartzelatzeko beharra azaltzen zuen. Haietako bati, taldeko burua omen zen Julien Coupat izenekoari, eskuartean daukazun *L'insurrection qui vient* saiakera idatzi izana ere egotzi zioten.

Komunikabideek, aurreneko egunetan, Barne Ministerioaren bertsioa ontzat ematearen ohiko aldapa ibili zuten (*Libération* egunkariaren azaroaren 12ko titularra: *L'ultra-gauche dérraille*), baina senitartekoen mobilizazioei esker eta, batez ere, froga gabezia nabarmenengatik, harrotuz joan ziren hautsak, hainbeste non Alliot-Marie anderea eta bere oinpekoak (edo alderantziz?) ipurdi-bistan geratu baitzen.

Testuinguru horretan, hainbat pentsalarik manifestu bat plazaratu zuten, *Non à l'ordre nouveau* izenekoa. Tartean ziren Alain Badiou (*Heldu den matxinadak* asko zor dio Badiouri), eta ezker ko-

herentea osatzen duten beste hainbat: Jacques Rancière, Daniel Bensaïd, Slavoj Žižek, Giorgio Agamben, Jean-Luc Nancy... Manifestu honek ere eragin zuen bere polemika, Alain Brossaten *Tous coupat!* saiotxoan mamitu zena. Manifestuaren epelkeriak espantatu zuen Brossat, nolabait, estatu demokratikoaren alde, eta salbuespen eta basakeriaren aurka egiten zuelako, salbuespena eta basakeria horiek demokraziaren berezko elementuak izango ez balira bezala.

Bestetik, baina zentzu berean, akusatuen errugabetasuna azpimarratzea deitoratzen zuen, (ohiko kalaka homologatzailea), alegia, elkartasun politikoa, ideologikoa eta filosofikoa faltan hartzen. Hartara *guztiok errudun!* aldarria. Irakasleek huts egin digute –zioen–. «Argi eta garbi esan behar da –eransten zuen–: askatasun publikoen degradazioak, salbuespen erregimenaren ugalketak, hau xe eragiten du: *horrela eta jende horrek gobernatuta* izateari uko egiten dion oro ilegaltasunean kokatua izatea, eta modu kontsekuentean erreprimetua. Horra Tarnac aferaren lehen ikasgaia: ez dela hutsegite bat, abusu bat, baizik eta arau berri honen zorroztasunaren agerpen bat».

Ondorioztatzeko, orobat, euskaldunok hamai-ka bider ondorioztatu duguna, alegia, *gure gobernatzaileen hiztegi eta eskemak balioztatzeak gobernu horrexek arau legitimo gisa ezarri dituen eta*

salbuespen egoera elikatzen duten arauak onartzearen hasiera baino ez dela. Humberto Ecoeren *Arrosaren izena* eleberrian bezala, mingaina zikintzen duenak barrunbeak ere pozoitzen ditu.

Zer geratzen da zalaparta guzti hartatik? Gauza handirik ez, egia esatera. Baina inork erantzun badio egungo krisi ekonomiko ospetsuari, inork hartu badu haustura agerrarazteko ardura (eta orain ez bada unea, noiz izango da?), aitortu beharra dago, ezker klasikoa baino, liburu honetan formulatzen den erresistentzia subjektibotasun «berri» horren protagonistak izan dira. *Heldu den matxinadak* azalarazitako paradigma izan da Greziako kaleak hartu dituen, «edo zuek edo gu» guda oihua ahotan eta, batez ere, asmo bera ekintzetan.

Izan ere, «ez du balio *itxoiteak* –argitzea, iraultza, apokalipsi nuklearra edo zeinahi mugimendu sozial–. Itxoiten jarraitzea erokeria da. Katastrofea ez da datorrena, hemen duguna baizik. Zibilizazio baten erorketaren *baitan* gaude honezkero. Erabaki bat hartzeko unea iritsi da. (...) Ezerk ez dirudi matxinada bat baino gertagaitzago, baina ezer ez da beharrezkoago».

ZIGOR GARRO PEREZ

Fresnes, 2010eko uztaila.

EGUNERATZEA

MUNDU GUZTIA BAT DATOR. Hau lehertu egingo da. Parlamentuko korridoreetan ados daude, itxura serio nahiz handiputzez, bart tabernan errepikatu dugun bezala. Arriskuen kalkulua egiten laketzen gara. Lurraldearen kontrol operazio prebentiboak zehatz-mehatz ikus daitezke jadanik. Urtezaharreko ospakizunek ere traza erabakigarria hartu dute. «Ostrak egongo diren azken urtea izango da!». Desordenaren tradizioak ez dezan festa erabat lausotu, 36.000 polizia eta hamasei helikoptero beharko dira, Alliot-Mariiek berak igorrita, zeinak abenduko ikasleen manifestazioak ikara batean pasa zituen, greziar kontaminazio zeinurik txikienaren zelatan. Gero eta argiago entzuten ditugu, hitz lasaigarrien azpian, guda ireki baten prestakuntza hotsak. Inork ez liezaioke entzungor egin guda horrexen abiatze

iragarri, hotz eta pragmatikoari. Baketze operazio gisa aurkezteko lanak ere ez dituzte hartzen jadanik.

Egunkariek bat-bateko kezkaren zergatien zerrrendak prestatzen dituzte, artatsu. Batetik, jakina, krisia dago, bere langabezia lehergarriarekin, bere etsipen sortarekin, bere plan sozialekin, bere Kerviel edo Madoff eskandaluekin. Bestetik, eskola sistemaren gainbehera dago: ez da langilerik ekoiztera iristen, ezta hiritarrik kalibratzera ere, nahiz klase ertaineko haurretatik abiatu. Ordezkaritza politikorik gabeko gazteri horren ondoeza legoke hirugarrenik. Baina, hain da ezgauza gazteri hau, non dohainik eskaintzen zaizkion bizikleten aurka sutan diren autoak botatzeko besterik ez duen balio.

Aitzitik, kezka hauek ez lukete zertan gaindiezin izan, justuki, nagusi den gobernu modua krisi egoerak kudeatzean datzan garaiotan. Ez bada kontuan hartzen, behinik behin, gobernuak aurrean daukana ez dela krisi bat gehiago, ezta arazo kroniko bat edota desdoitze gutxi gorabehera aurreikusgarri batzuen segida ere, arrisku berezi bat baizik: kudeagarriak ez diren gatazka modu edo posizioen agerpena, hain zuzen ere.

Arrisku hau osatzen dutenek, arrisku hau *direnek*, nonahi daudela, auzi serioagoak dauzkate eskuartean, nahi eta nahi ez eman emango diren mugimendu eta enfrentamenduen inguruko arrazoi eta probabilitateak baino. Besteak beste, ondorengoa. Zer-nolako oihartzuna dauka greziar kaosak egoera frantsesean? Matxinada bat, hemen, ezin da han gertatu denaren transposizio simple baten moduan pentsatu. Mundu mailako guda zibilak ezaugarri lokalak dauzka oraindik orain, eta altxamendu egoera orokor batek beste neurri bateko leherketa eragingo luke Frantzian.

Greziar matxinoek, onarpen zabala izateaz gain, gobernu ahul bat izan dute aurrez aurre. Ez da ahaztu behar, gainera, biolentzia politikoaren praktikatik abiatuz berrosatu zela han demokrazia, koronelen diktaduraren aurka, orain justu hogeita hamar urte. Oroimenean oso urruti ez den biolentzia hark ebidentzia bat dirudi oraindik greziarren gehiengoarentzat. Bertako psren jauntxoek ere dastatu zuten molotov koktela beren gaztaroan. Ostera, politika *klasikoak* baditu praktika hauetara moldatzen abilak diren aldaerak, bai eta bere txorakeria ideologikoak altxamenduraino zabaltzen dituztenak ere. Greziar bataila ez bazen kalean erabaki eta amaitu –poliziari nabarmen gainez eginda ere–, horrek esan nahi du beste tokiren batean indargabetu zela.

Ez dago ezer nekagarriagorik, zorigaiztokoagorik, *politika klasiko* hori baino, bere erritu idortuekin, pentsatzen ez duen bere pentsamendua-rekin, bere mundu txiki eta itxiarekin.

Frantzian, gure burokrata sozialista sukartsuenak ez dira sekula asanblada-infiltratzaile eta arduradun ozpinduak besterik izan. Hemen, denak egiten du bat, intentsitate politikoaren formarik txikiena deuseztatzeko. Horrek zilegi egiten du hauslea eta hiritarra etengabe kontrajarri ahal izatea. Bai eta hondorik gabeko biltegi batetik fikziozko oposizioak ateratzea ere: erabiltzaileak grebalarien aurka, blokatzeen kontrakoak bahitzaileen aurka, jende prestuak jendailaren aurka. Operazio kasik linguistikoko hau neurri kasik militarren eskutik doa. 2005eko oldarraldiak eta, tesuinguru desberdin batean, 2007ko udazkeneko mobilizazio sozialek prozedura horren adibide batzuk ematen dizkigute. Nanterreko grebaren aurkako ikasleen irudiek, beren ikaskide grebalariai kanporatzen ari ziren poliziei txaloka, «aurrera urdinak!» oihukatuz, etorkizunak gordezten digunaren ikusmira txiki bat ematen digute.

Esan beharrik ez, frantsesen Estatuarekiko lotura –Estatua, balio unibertsalen bermatzaile, hondamendiaren aurkako azken gotorleku–, sendabide zaileko patologia da. Nola iraun ez dakien fikzio bat da, batez ere. Gure gobernariak beraiek

ere alferreko trabatzat daukate gero eta gehiago, zeren eurek, gutxienez, gatazka bere gain hartzen dute militarki. Halako moduan non inolako konplexurik ez baitute eliteko unitate antiterroristak igortzeko, hala bazter-auzoetako oldarraldiak zapaltzera, nola langileek okupaturiko sailkatze-gune bat askatzera. Probidentzia Estatua pitzatu ahala, Ordena desio dutenen eta Ordena gehiagorik nahi ez dutenen arteko enfrentamendu gordina azaleratzen da. Frantziar politikak orain artean indargabetu ahal izan duen guztia lehertzen hasia dago. Zapaldu duen guztitik, ezer ez da atzera berriro altxatuko. Gizartearen usteltze maila aurre-ratuan, heldu den mugimenduaren gainean konta dezakegu beharrezko bultzada nihilista aurkitzeko. Nahiz eta bultzada horrexek berak beste muga batzuen aurrean paratuko duen, delako mugimendua.

Mugimendu iraultzaile bat ez da kontaminazioz hedatzen, baizik eta oihartzun bidez. Hemen eratzen denak han eratutakoak igorritako talka-uhinarekin durundatzen du. Durundatzen duen gorputzak bere moduaren arabera egiten du. Matxinada bat ez da izurrite bat edo baso-sute bat bezala zabaltzen –hasieratik txinparta batetik abiatuta–, bertatik bertara hedatzen den prozesu lineal bat. Doinu baten moduan gorpuzten den zerbait dela esan genezake, eta haren he-

datze-guneeek, denboran eta espazioan sakabana-tuta ere, beren dardararen erritmoa inposatzea lortzen dute. Aldiro, trinkotasun handiagoa hartzea. Halako moduan non normaltasunera itzul-tzeak desiragarri izateari uzten dion, baita au-rreikustekoa izateari ere.

Inperioaz ari garelarik, egoera baten bilakaera iraultzaile guztiak prebentiboki, kirurgikoki eus-ten dituzten botere-dispositiboez ari gara. Halaz, inperioa ez da aurre egiten digun etsai bat. Inpo-satzen den erritmo bat da, errealitatea eraldatu eta jariatzeko modu bat. Ez da beraz horrenbeste munduaren ordena bat, baizik bere jario triste, pisutsu eta militarra.

Matxinoen alderditik entzuten duguna, berriz, errealitatearen oso bestelako *konposizio* baten, bestelako aurpegi baten zirrimarrak dira, zeinak, Greziatik frantses bazter-auzoetaraino, bere lotu-rak bilatzen baititu.

Dagoeneko ezagun da krisi egoerak dominazioari bere burua berregituratzeko eskaintzen zaizkion beste horrenbeste aukera ere badirela. Honela, Sar-kozyk iragar dezake, gezurretan ibiltzearen itxura handiegirik gabe, finantza-krisia «mundu baten amaierari» dagokiola, eta 2009. urteak Frantzia

aro berri batean sartzen ikusiko duela. Krisi ekonomikoaren txantxa, beraz, berrikuntza bat litza-teke. Epopeia berri baterako okasioa, zeinak denak bilduko baikituzke, eskuz esku, desberdintasunen eta, bide batez, klimaren berotzearen aurkako borrokan. Krisian jaio, eta besterik ezagutu ez duen gure belaunaldiarentzat –krisi ekonomikoa, finantza-krisia, krisi soziala, ekologikoa– nekeza baino nekezago suertatzen da, onartuko duzuenez, halakorik sinestea. Ez digute berriro krisiaren ziria sartuko: «zerotik abiatuko gara», «nahikoa izango da denbora batez gerrikoa estutzea», etab. Egia esatera, langabeziaren zifra ezin txarragoen iragarpenak ez digu aparteko sentimendurik eragiten. Gobernatzeko manera bat baino ez da krisia, mundu honek, itxura batera, bere porrot propioaren kudeaketa infinituari esker soilik eusten dionean.

Estatuaren atzean ikusi nahi gintuzkete, *mobilizatuta*, solidario, halako soluzio sozial troskoilo eta gertagaitz batekin. Baina, hainbesteko nazka ematen digunez bertan, mobilizazio horretan, konprometitzeak, oso litekeena da aurkako erabakia hartzea, kapitalismoa betiko eraistea alegia.

Gudan daudenak ez dira gizartea kudeatzeko manera aldagarriak, baizik eta, modu atzeraezin eta bateragaitz batez, zoriontasunaren ideiak eta ideion munduak. Botereak badaki, guk ere bai. Aldiro ugariago, aldiro identifikagaitzago ikus-

ten gaituzten hondakin militanteak etsituta dabilta, alferreko ahaleaginean beren buru txikien laukitxoetan sar gaitezen.

Alabaina, hobeki itotzeko luzatzen dizkigute besoak; beren porrotez, beren paralisiaz, beren problematika txoroez itotzeko. Hauteskundeetatik «trantsizioetara», komunismoaren aukeratik aldiro gehiago aldentzen gaituztenak besterik ez dira. Zorionez, ez gara luzarorako egokitzen trazioetan, ezta dezepzioetan ere.

HONELA, EZ DAGO AUKERATU BEHARRIK:

bat-batekotasunaren feti- EDO erakundearen agintea
txismoa

sare militanten brikolajea hierarkiaren barita

ekin etsipenez orain EDO gero etsipenez itxaron

urruntzearen urruntzeaz Amesgaizto honetatik ateratzeko azenarioak landatzearekin aski izango zaigula sinestearen sinesteaz hilotza murtxikatzen ibili.

infernu baten traza hartzen ari den paradisuaren izenean, parentesi artean jarri orain eta hemen bizi eta esperimentatzeko dagoena.

HAUTAKETA DESEROSOA.

Erakundeak, antolatzeke oztopo dira. Egiakzi, ez dago tarterik, garenaren, egiten dugunaren eta bilakatuko garenaren artean. Erakundeak –politiko nahiz sindikalak, faxista nahiz anarkistak–, existentziaren alderdiok praktikoki bereizten hasten dira beti. Ondoren, adeitasun handiz, beren formalismo estupidoa aurkezten digute, bereizketa horretarako erremedio bakar gisa. Antolatzea ez da ezintasunari egitura bat ematea. Antolatzea, lehen lehenik, loturak sortzea da, neutroak ez diren loturak, lotura izugarri bideratuak. Partekatze material *eta* espiritualetan intentsitateaz neurtzen da antolakuntza gradua.

Oraindanik beraz: «Irauteko, materialki antolatu; erasotzeko, materialki antolatu». Gutxi-asko, edonon komunismoaren ideia berri bat landu da dila. Taberna, inprimategi, etxe okupatu, ezkaratz, baserri zein gimnasioen itzalean, konplizitate iraingarriak jaiio daitezke. Konplizitateok, ustekabean, halako eite sendoago bat ematen diote munduari. Kidetasun baliotsu horiei ezin zaizkie ukatu bere indarren hedapenerako eskatzen dituzten baliabideak.

Hortxe kokatzen da garaiotako aukera zinez iraultzailea. Gero eta sarriago gertatzen diren liskarrak horrexegatik dira beldurgarriak, tankera honetako konplizitateak sortzen dituztelako aldiror, batzuetan iragankorrek, baina beste batzue-

tan betierekoak ere. Metatze prozesu moduko bat dago hor, duda barik. Milaka gaztek mundu hau desertatu eta saboteatzea erabaki duten unean, tematsu eta bihotzez, polizia bat bezain ergela behar du izan finantza-zelula, buruzagia edota arinkeria bilatzera jartzen denak.

Bi mendetako kapitalismo eta merkataritza nihilismoak arrotasun muturrekoenetara eraman gaitu, norbere buruarekiko, besteekiko, munduarekiko. Gizabanakoa, fikzio hori, erreal bilakatzeko ari den abiada berberaz ari da deskonposatzen. Metropoliaren kumeok ondoko apustu hau egiten dugu: existentziaren biluzte sakonenetik abiatuta hedatzen dela, beti isildua, beti uxatua, komunismoaren aukera.

Finean, antropologia oso batekin gaude gudan, gizakiaren ideien aurka.

Komunismoa beraz, presupostu gisa eta esperimentazio gisa. Sentsibilitate baten partekatzea *eta* partekatzearen lanketa. Komunaren ebidentzia *eta* indar baten eraikitzea. Komunismoa, dominazioaren aurkako eraso xehe, ausart baten matrize gisa. Baketze inperialari aurre egiten dioten mundu guztien dei gisa eta berauen izen gisa, merkantziaren arauak menperatu ezin dituz-

ten elkartasun guztiena, gudaren beharra bere egiten duten kidesun guztiena. KOMUNISMOA. Ez hitzen desfile handia modan ez legokeelako, baizik gure etsairik amorratuenean *higatu* egin dutelako, eta horretan diraute. Berriz diogu, komunismoa. Guda-zelai moduko zerbait dira hitz batzuk, eta, haien zentzua, garaipen bat, iraultzailea, halabeharrez borroka latz baten ondoren eskuratua dena.

Politika klasikoa desertatzeak gudaren beharra norbere gain hartzea dakar, zeina lengoaiaren eremuan ere ematen baita. Edo, hobe esanda, hitzak, keinuak eta bizitza lotzen diren modu bereizteaz. Terrorismo hitzaren aitzakiapean, *Heldu den matxinadaren* idazketan parte hartu izana leporatuta, hainbat baserritar gazte komunista giltzapetzeko hainbeste ahalegin egin badituzte, ez da «iritzi delitu» batengatik izan, ekintza eta pentsamendua izate berean, batera, eusteko modua gorpuztu lezakutelako baizik. Eta hori ez dute barikatzen.

Jende horri leporatzen diotena ez da ezer idatzi izana, ezta metropolia garaztatzen duten fluxu sakro-santuen aurka materialki ekin izana ere, fluxu horien aurka ekin izana baizik, baina pentsamendu eta posizio politiko baten sendotasunaz. Ekintza batek, hemen, zentzua izatea, Inperioaren desertuaz besteko mundu-trinkotasun

baten arabera. Antiterrorismoak «gaizkile elkar-
te» baten balizko bilakaerari eraso egiteko as-
moa izan du. Baina egoeraren bilakaera da zinez
eraso dena. Adierazpen askatasunaren trastele-
kuan gorde ezin daitekeen politikaren ideia bat
hedatzearen aukera, anonimoa dena baina elkar-
tu litekeena, sakabanatua eta kontrolagaitza.

Duda txikienik ez dago jada, botereari basatiki
ekiten aurrena gazteria izango dela. Azken urteok,
Aljeriako 2001eko udaberriko oldarraldietatik ha-
sita Greziako 2008ko negukoetaraino, horren abi-
su segida bat baino ez dira izan. Orain hogeita ha-
mar edo berrogei urte beren gurasoen moralaren
aurka altxatu ziren berberak ez dute aukera gal-
duko guztia belaunaldi-gatazka batera, edo are, ne-
rabezaroaren eragin aurreikusgarri batera mu-
rrizteko.

«Belaunaldi» baten aukera bakarra, antza, au-
rrekoa izatea da; modu atzeraezin batez hilerrira
daraman bide batean.

Guztia «mugimendu sozial» batekin hastea nahi
luke tradizioak. Batez ere, deskonposatzeari uz-
ten ez dion ezkerak, oso manera lirdingatsuan,
kalean sinesgarritasun bat berreskuratzea bila-
tzen duen unean. Baina kalea ez da jada bere mo-

nopolioa. Ikusi besterik ez dago nola, ikasle-mobilizazio bakoitzean –oraindik babestera ausartzen den beste guztietan bezalatsu–, zanga gero eta sakonagoa zabaltzen den, ezkerraren aldarrikapen negartien eta mugimenduaren biolentzia eta determinazio mailaren artean.

Zanga hori lubaki bihurtu beharra daukagu.

«Mugimendu sozialen» pasaera begiratzen badugu, batak besteari ematen dion segida, konstatatu behar dugu zerbaitek irauten egiten duela, traza ikusgarririk uzten ez badu ere. Sutaunts arrasto batek lotzen ditu, gertakizun bakoitzean, bide zuzenean sartzeari uko egiten diotenak, lege baten atzera-eraginaren edo beste edozein estakururen denborazkotasun absurduari uko egiten diotenak. Kolpeka, eta bere erritmoan, indar itxurako zer edo zer marrazten ari dela ikusten dugu. Denbora pairatu ordez, bere denbora isilka inposatzen duen indarra.

Ez da enfrentamenduak aurreikusteko tenorea, ezta aukera alegera demostratzekoa ere. Goiz ala berandu datozelarik, prestatuta egon behar gara. Kontua ez da matxinada bat izan beharko lukeenaren eskema egitea, baizik izateari sekula utzi behar ez zion horretara itzultzea: gazteriarren bizi-bultzada eta, hein berean, herri-jakituria. Mugitzen jakinez gero, eskema falta ez da oztopo, baizik aukera. Matxinoentzat, funtsezkoa

–iniziatiba gordetzea– berma lezakeen espazio bakarra da. Ondoren, eragitea da gakoa, mantentzea, su bat, begirada bat, sukarrak taktiko bat mantentzen den moduan, zeren horiek denak, sua, begirada, sukarra, unea iristean, oraintxe bertan, determinante suertatzen baitira, determinazio iturri konstante bat. Atzo bertan groteskoak edo gaitarduta ziruditen hainbat galdera agertzen dira berriro; horiei ongi heltzea geratzen zaigu, ez definitiboki erantzuteko, baizik biziarazteko. Galderok birplanteatu izana ez da, ez horixe, greziar altxamenduaren bertuterik txikiena:

Altxamendu egoera orokor bat nola bilakatu da matxinada egoera? Zer egin behin kalea gureganatu ondoren, polizia iraunkorki gaitardu ostean? Parlamentuak eraso hartzea merezi ote du? Zer esan nahi du praktikan boterea lokalki kargugabetzea? Nola erabaki? Nola *biziraun*?

NOLA ELKAR TOPATU?